

نگاهی به راه رفته

◆ ابوالفضل شکوری

بر پایه یک برنامه مدون، یادآوران تصمیم گرفتند که تاریخ مطبوعات فارسی ایران را به صورت یک پروژه جدی و به شکل جریان شناسانه مورد پژوهش و نشر قرار بدهند تا از این رهگذر یک مرجع علمی و تاریخی مشخصی برای تاریخ تحلیلی مطبوعات فارسی و معرفی آنها به نسل جدید پدید آید.

این پروژه با شماره‌ای اختصاصی درباره «نقش قلم» آغاز گردید و سپس روزنامه «قانون» منتشره در لندن توسط میرزا ملکم خان مورد کاوش قرار گرفته و در یک شماره منتشر شد.

سپس نشریات فارسی زبان مصر در دو شماره پی در پی مورد کاوش و بررسی قرار گرفت. آنگاه به اسلامبول پایتخت دولت عثمانی رفته و از جراید فارسی آن دیار سراغ گرفتیم، شماره ۸۳ یاد به بررسی این موضوع اختصاص داشت. از آنجا که جراید فارسی عثمانی (اسلامبول) متعدد و بسیار مهم بودند در یک شماره از عهده بررسی و معرفی آنها برنیامدیم و لذا جراید فارسی اسلامبول نیز دو شماره‌ای شد، که اینک قسمت دوم آن را ملاحظه می‌نمایید.

این شماره در بردارنده چندین مقاله و گفت‌وگوی محتوایشناسانه درباره جراید فارسی اسلامبول می‌باشد، به ویژه دو گفت‌وگوی جالب و جدی با دو نفر از اساتید علم ارتباطات در آن گنجانده شده است. همچنین گزیده‌هایی از مجله خاور جهت آشنایی مستقیم خوانندگان محترم با این جریده را در اینجا آورده‌ایم. هر چند که تاکنون هنوز موفق به رویت و مطالعه مستقیم برخی از

جراید فارسی اسلامبول مانند شاهسون و امثال آن نگردیده ایم .
در حرف آخر این شماره یاد یک مقاله بلند و مفید درباره ارتباط روزنامه با مورخ و تاریخ‌نگاری
آمده که در نوع خود بسیار جالب و بدیع بوده و گامی به سوی تاریخ‌نگاری جرایدی است . همچنین
روزنامه «افسانه» که برای اولین بار شناسایی شده است در این بخش از یاد به صورت کلیشه
صفحات یک شماره آن معرفی شده است . امیدواریم که همه اینها برای علاقه‌مندان به مطبوعات
فارسی زبان خارج از کشور مفید باشند .

با این شماره مجموع مطالب مربوط به جراید فارسی برون‌مرزی به شش شماره و در واقع شش
جلد کتاب بالغ می‌گردد که امیدواریم با ادامه این شیوه درباره جراید فارسی شبه‌قاره هند، آسیای
میانه، قفقاز و باکو، بین‌النهرین و بقیه اروپا بتوانیم یک مرجع جامع‌تری را در این زمینه در اختیار
علاقه‌مندان قرار بدهیم .

بِعَوْنِ تَعَالٰی

شروېشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی